

Bharat Chandak

SATYA ELECTRICALS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
Email:satyaelectricals@rediffmail.com

संपादक - अशोक हनवते. मो - 9421094991, 7264079990

लातूर वर्ष ४ थे अंक ३० वा शनिवार दि. २९ जून २०२४ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

महाराष्ट्राला नवी दिशा देणारा निर्धारणाचा अर्थसंकल्प-मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे

सरकारला सामान्यांचा कळवला नाही तर केवळ त्यांच्या मतांवर डोळा - आमदार धिरज देशमुख

मुंबई दिनांक २८: राज्याचा अर्थसंकल्प खऱ्या अर्थाने महिला, युवक, शेतकरी यांचा सन्मान करून त्यांना मोठे बळ देणारा आहे. १ लाख कोटींच्या योजनांचा समावेश असलेला हा क्रांतिकारी अर्थसंकल्प दुर्बल, गोरगरीब, शेतकरी आणि युवकांचे भविष्य उज्वल करणारा आहे. महाराष्ट्राला नवी दिशा देणाऱ्या निर्धारणाचा अर्थसंकल्प असल्याची प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी व्यक्त केली. हा महाराष्ट्राच्या विकासाचा गजर करणारा अर्थसंकल्प असल्याचेही त्यांनी सांगितले. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री अजित पवार यांनी आज विधानसभेत २०२४-२५ चा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर केला. फेब्रुवारीत वित्तमंत्र्यांनी अंतरिम अर्थसंकल्प सादर केला होता. मुख्यमंत्री म्हणाले, की राज्यातील महिला, बेरोजगार युवक-युवती यांना स्वतःच्या पायावर उभे करण्यासाठी या अर्थसंकल्पात महत्वपूर्ण तरतूद करण्यात आली आहे. मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना, मुलींना व्यावसायिक शिक्षण मोफत, पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ सिलेंडर मोफत देणारी

मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज देण्यासाठी १५ हजार कोटींचा प्रकल्प, शेतीपंप वापरणाऱ्या शेतकऱ्यांना संपूर्ण वीज माफी देणारी मुख्यमंत्री बळीराजा वीज सवलत योजना, सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम, शासनाच्या योजनांची माहिती जनतेपर्यंत पोहोचविण्यासाठी दरवर्षी ५० हजार युवकांना कार्यप्रशिक्षण, एकूणच दुर्बल घटकाचे दारिद्र्य नाहीसे करण्यासाठी केलेला निश्चय यामुळे हा अर्थसंकल्प वैशिष्ट्यपूर्ण ठरला आहे. विशेषतः महिलांना शासनामार्फत दरमहा दीड हजार रुपये तसेच अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनिर्माणशास्त्र, वैद्यकीय तसेच कृषि विषयक सर्व व्यावसायिक पदवी-पदविका अभ्यासक्रमांसाठी मुलींना मोफत शिक्षण यामुळे राज्य शासनाने महिलांप्रती बांधिलकी व्यक्त केली आहे. राज्य शासन शेतकऱ्यांच्या मागे पूर्ण ताकदीने उभे आहे हेही या अर्थसंकल्पातून दिसते असे सांगून मुख्यमंत्री म्हणाले, की गाव तेथे गोदांम या नवीन योजनेमुळे धान्य साठवणुकीचा प्रश्न निकाली निघेल. कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांना ५ हजार अर्थसहाय,

सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम, मागेल त्याला सौर उर्जा पंप या योजना देखील शेतकऱ्यांच्या आयुष्यात अमुलाग्र बदल घडवून आणतील. जागतिक वारसा नामांकनासाठी पंढरपूर वारी, कोकणातील कातळशिल्पे, पंढरपूर वारी, दहीहंडी उत्सव आणि गणेशोत्सव याबाबतचे प्रस्तावही पाठविण्याचा तसेच रायगड किल्ल्यावर शिवराज्याभिषेक सोहळा दरवर्षी साजरा करण्याचा घेतलेला निर्णयही महत्त्वाचा आणि आपल्या संस्कृती व इतिहासाला जपण्याचा प्रयत्न असल्याचे मुख्यमंत्री म्हणाले. पंढरपूरच्या वारीला जाणाऱ्या मुख्य पालख्यातील दिंडींना प्रति दिंडी २० हजार रुपये, निर्मल वारी साठी निधी तसेच मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता कक्षाच्या माध्यमातून देहू- आळंदी ते पंढरपूर या दोन्ही मुख्य पालखी मार्गावरील सर्व वारकऱ्यांची आरोग्य तपासणी, मोफत औषधोपचार करण्याची केलेली घोषणा म्हणजे आमची वारकरी संप्रदायाप्रती भक्तिभावाचे उदाहरण आहे, त्यासाठी मुख्यमंत्री वारकरी संप्रदाय महामंडळ स्थापन करण्यात येणार असल्याचेही मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

वाढत्या महागाईमुळे, बेरोजगारीमुळे लोकसभा निवडणुकीत महायुतीची राज्यात पिछेहाट झाली. त्यामुळे विधानसभा निवडणुका डोळ्यासमोर ठेवून राज्य सरकारने आज अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर केला. पूर्ण होवू न शकणाऱ्या घोषणांचा पाऊस असलेले हे 'इलेक्शन बजेट' आहे. वर्षातून तीन मोफत सिलिंडर किंवा महिलांना महिन्याला दीड हजार देणार, अशा योजना जवळपास गेल्या तीन वर्षांपासून सत्तेत असलेल्या या राज्य सरकारने पूर्वीच का जाहीर केल्या नाहीत? सरकारला सामान्यांचा कळवला नाही तर त्यांच्या मतांवर डोळा आहे, हे यातून स्पष्ट होते. काँग्रेसची सत्ता असलेल्या राज्यातील योजनांची काँग्रेसी महाराष्ट्र सरकारने आजच्या या अतिरिक्त अर्थसंकल्पात केली आहे, असे दिसते. पुर येणाऱ्या भागातील आतिरिक्त पाणी दुष्काळग्रस्त भागात वळवण्यासंदर्भात कसलाही ठोस निर्णय

अर्थसंकल्पात सांगण्यात आला नाही. मराठवाडा वॉटर ग्रीडचा तर उल्लेखही झाला नाही. मागील अर्थसंकल्पाप्रमाणे याही अर्थसंकल्पात सरकारला मराठवाडा वॉटर ग्रीडचा विसर पडला आहे. मागील वर्षी गारपीट, गोगलगाय प्रादुर्भाव यामुळे शेतकऱ्यांच्या सोयाबीनचे मोठे नुकसान झाले. पण, केवळ हेक्टरी पाच हजार रुपये मदत देण्याचा निर्णय घेवून सरकारने शेतकऱ्यांच्या जखमेवर मीठ चोळण्याचे काम केले आहे. एकामागून एक येणाऱ्या संकटामुळे शेतकरी अडचणीत सापडला आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना कर्जमाफी घ्यावी, अशी आमची मागणी होती. पण सरकारने कर्जमाफी जाहीर केली नाही. त्यामुळे हा अर्थसंकल्प शेतकऱ्यांची निराशा करणारा आहे. शेतकरी संपन्न झाला पाहिजे, हे ब्रीद वाक्य अर्थसंकल्पातून प्रत्यक्षात उतरले नाही.

कांदिवलीतील नालंदा बुद्ध विहारत राजश्री शाहू महाराज यांची जयंती साजरी.

महावृत्त-शहामत शेख. कांदिवली मुंबई :- सामाजिक सुधारणांचे प्रणेते आरक्षणाचे जनक राजश्री शाहू महाराज यांची १५०वी जयंती कांदिवली पूर्वतील दामू नगर नालंदा बुद्ध विहारत उत्साहात साजरी करण्यात आली. बोद्धी भंते कश्यप यांचा द्वारे पंचशील व गाथा पठण करून कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात आली. आंबेडकर चळवळीतील कार्यकर्त्यांनी राजश्री शाहू महाराज जीवनशैली व समाजकार्याच्या अष्टपैलू वर प्रकाश टाकला. यावेळी विचार व्यक्त करताना वंचित चे कार्यकर्ते व पत्रकार शहामत शेख यांनी राजश्री शाहू महाराज यांनी गायकवाड च्या टपरीवर चहा मागवत अस्पृशता कशा पद्धतीने नष्ट केली. यावर प्रकाशझोत टाकला. तसेच दवाखाना, शाळा महाविद्यालय, सार्वजनिक ठिकाण कोणीही अस्पृशता पाळू नये, हे आदेश महाराजांनी आपल्या संस्थानात काढले. याबाबची उल्लेख शेख यांनी केला. तसेच समाजसेवक पंडित कोकण, विजय लांडगे एडवोकेट लक्ष्मण रेड्डी, राजश्री शाहू महाराजांच्या जीवनावर आधारित मार्गदर्शन लाभले. या कार्यक्रमास काशिनाथ पाखरे अमोल कालबांदे, गणेश नरवडे सर बबन खरात तसेच विद्यार्थी व महिलावर्ग उपस्थित होते तर सूत्रसंचालन हिरामण जाधव यांनी केले. या कार्यक्रमास पेढे वाटप करून सांगता करण्यात

अतिरिक्त अर्थसंकल्प म्हणजे महायुतीचा कधीही पूर्ण न होणारा निवडणूक जाहीरनामा - माजी मंत्री आमदार अभित देशमुख

लातूर / प्रतिनिधी :- महाराष्ट्र विधीमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनादरम्यान राज्यशासनाकडून अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर करतांना आश्वासनांचा मुसळधार पाऊस पाडला गेला आहे. ही आश्वासने कधी आणि कशी पूर्ण होणार यांचे कोणतेही नियोजन दिलेले नाही त्यामुळे हा अर्थसंकल्प म्हणजे महायुतीचा निवडणूक जाहीरनामाच असल्याची प्रतिक्रिया राज्याचे माजी वैद्यकीय शिक्षण व सांस्कृतिक कार्य मंत्री तथा लातूरचे माजी पालकमंत्री आमदार अभित विलासराव देशमुख यांनी व्यक्त केली आहे. पावसाळी अधिवेशनादरम्यान राज्याचे उपमुख्यमंत्री व अर्थमंत्री अजित पवार यांनी आज शुक्रवार २८ जून रोजी राज्याचा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर केला. या संदर्भात प्रतिक्रिया व्यक्त करतांना माजी मंत्री आमदार अभित विलासराव देशमुख यांनी म्हटले आहे की, नुकत्याच पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीत महायुतीला राज्यात चांगलाच फटका बसला. शेतकरी, कामगार, महीला, अदिवासी सर्व समाज घटक सरकारवर नाराज असल्याचे निवडणूक निकालातून दिसून आले आहे. या घटकांची नाराजी दूर करण्यासाठी त्यांच्या समस्या समजून घेऊन त्या सोडविण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्या ऐवजी तात्काळीक

घोषणा करण्यावर महायुती सरकारने भर दिल्याचे दिसून येत आहे. मागच्या वर्षाच्या अर्थसंकल्पात अशाच प्रकारे केलेल्या घोषणांची प्रतिपूर्ती झालेली नसल्याने नव्या घोषणांवर राज्यातील जनता आता विश्वास ठेवणार नाही, हे स्पष्ट दिसून येत आहे. येल्या काही दिवसात राज्यात विधानसभेच्या निवडणूका होत आहेत. लोकसभा निवडणूकीप्रमाणेच मतहायुतीलाही येणाऱ्या निवडणूकीतही फटका बसणार याची जाणीव झाल्यामुळे या अर्थसंकल्पात शेतकरी, कष्टकरी जनता, महीला यांच्या संदर्भात अनेक पोकळ घोषणा करण्यात आल्याचे दिसून आले आहे. प्रचंड

सहकार महर्षी दिलीपरावजी देशमुख यांच्या हस्ते हायड्रा क्रेन व यूटीलीटी वाहनाचे पुजन संपन्न

विकासनगर :- शेतकरी बांधवांच्या आर्थिक उन्नतीसाठी अतिरिक्तपणे कार्यरत असलेल्या विकासरत्न विलासराव देशमुख मांजरा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना येथे दैनंदिन कामकाजासाठी कारखान्याने स्वमालकीचे खरेदी केलेले हायड्रा क्रेन व यूटीलीटी वाहनाचे पुजन माजी मंत्री तथा कारखान्याचे चेअरमन सहकार महर्षी दिलीपरावजी देशमुख साहेब यांच्या हस्ते पुजन करण्यात आले. यावेळी विकासरत्न विलासराव देशमुख मांजरा कारखाना व्हा चेअरमन श्रीशैल उदगे, संचालक सर्वश्री अशोकराव काळे, जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे पदाधिकारी सचिन दाताळ, बंकराव कदम, वसंतराव उफाडे, सदाशिव कदम, कैलास पाटील, ज्ञानेश्वर पवार, निळकंठ बचाटे (पवार), सचिन शिंदे, धनराज दाताळ, नवनाथ काळे, अनिल दरकसे, शेरखॉ पठाण, बाबुराव जाधव, तज्ञ संचालक ज्ञानेश्वर भिसे, कार्यलक्षी संचालक श्रीनिवास देशमुख, विशाल पाटील कार्यकारी संचालक पंडित देसाई, खाते प्रमुख आदींची उपस्थिती होती.

दिवंगत दासू शिंदे यांच्या स्मरणार्थ ऋषिकेश कराड यांच्या हस्ते बिटरगाव येथे शालेय साहित्याचे वाटप,

रेणापूर/ प्रतिनिधी:- दिवंगत दासू शिंदे यांच्या स्मरणार्थ जि.प्रा.शा.बिटरगाव ता. रेणापूर जि.लातूर येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार, शालेय साहित्याचे वाटप, वृक्षारोपण आणि इंटरनेट सुविधेचे लोकार्पण भाजपाचे युवा नेते ऋषिकेश दादा कराड यांच्या शुभहस्ते गुरुवार दिनांक २७ जून २०२४ रोजी करण्यात आले

महाराष्ट्र शासनाच्या साहित्यरत्न, लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे चरित्र साधने प्रकाशन समितीचे सदस्य सचिव, प्रा. डॉ. संजय शिंदे हे कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते यावेळी बोलताना ऋषिकेशदादा कराड यांनी डॉ संजय शिंदे यांच्या कार्याचे कौतुक करून या शाळेला प्रत्येक विद्यार्थी आदर्श विद्यार्थी बनला पाहिजे त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी आळस झटकून अभ्यास केला पाहिजे, आपल्या आईवडिलांचे स्वप्न साकार करण्यासाठी मेहनत घेतली पाहिजे अशी इच्छा व्यक्त केली. बिटरगाव जिल्हा परिषद शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी इथे पाणी नाही, विद्यार्थ्यांना खेळण्यासाठी, व्यायाम करण्यासाठी साधनं नाहीत हे लक्षात आणून दिल्याबरोबर मा.ऋषिकेश कराड यांनी ओपन जिम आणि पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करण्याचे आदेश संबंधितांना दिले

या प्रसंगी अध्यक्षीय समारोप करताना डॉ.संजय शिंदे म्हणाले की,माझे वडील दिवंगत दासू शिंदे यांच्या स्मरणार्थ दरवर्षी अशा प्रकारचे उपक्रम राबवतो कारण डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी पे बँक टू सोसायटी असे म्हटले आहे या सामाजिक जाणिवेतून मी स्वतः सामाजिक बांधिलकी जोपासण्याचा प्रयत्न करत आलो आहे.माझ्या आई वडीलांनी काबाडकष्ट करून मला शिकवले आहे याच शाळेत शिकलो आहे.मला जी साधन मिळाली नाहीत ती सर्व साधनं या विद्यार्थ्यांना देऊन मी या गावच्या, समाजाच्या ऋणातून उतरवाई होण्याचा प्रयत्न करतो.या प्रसंगी फकिरा ब्रिगेडचे प्रदेश

कार्याध्यक्ष प्रा.राजेंद्र लोगदेकर, भाजपाचे तालुकाध्यक्ष अॅड.दशरथ सरवदे, भाजपायुमोचे तालुका अध्यक्ष अमर चव्हाण, बिटरगाव ग्रामपंचायतीचे सरपंच महेंद्र पाटील, शालेय समितीचे अध्यक्ष गोपाळ जगताप, दशरथ मस्के, फकिरा ब्रिगेडचे जिल्हाध्यक्ष संजय विरूळे, अंकुश कांबळे, अविनाश साठे, दशरथ मस्के, संतोष पटनुरे, गहिनीनाथ मस्के, ऋषिकेश भंडगे, दिलीप पाटील, लक्ष्मण खलगे, एकनाथ सरवदे, शिवराम गाडे, गोविंद वाकडे यांच्यासह जिल्हा परिषद आणि शिवाजी विद्यालय या शाळेतील शिक्षक, ग्रामस्थ, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.या कार्यक्रमात शाळेचे मुख्याध्यापक श्री हिरामण साळी हे ३० जून रोजी नियत वयोमानानुसार निवृत्त होत आहेत त्यामुळे त्यांचा शॉल, बुके आणि ग्रंथ भेट घेऊन सत्कार करण्यात आला, या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी वनीस केदाबाई, कांबळे शोभा यांनी प्रयत्न केले, या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मनोजकुमार पांचाळ यांनी केले, सूत्रसंचालन श्री.प्रमोद कटके यांनी केले तर दीपक क्षीरसागर सर यांनी आभार मानले

नवइतिहास निर्माण करणारा अर्थसंकल्प : माजी मंत्री आ. संभाजी पाटील निलंगेकर

लातूर/प्रतिनिधी : महायुती सरकारच्या वतीने मांडण्यात आलेला अंतरिम अर्थसंकल्प नवइतिहास निर्माण करणारा असून हा अर्थसंकल्पाच्या माध्यमातून महिला, युवक, शेतकरी यांच्यासह समाजातील प्रत्येक घटकांचा सन्मान करून त्यांना बळ देणारा आहे. या अर्थसंकल्पात मुख्यमंत्री माझी बहिण योजना, मुलींना व्यावसायिक शिक्षण मोफत, पात्र कुटुंबास वर्षाला ३ सिलेंडर मोफत देणारी मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज मोफत देण्यासाठी १५ हजार कोटींचा प्रकल्प, सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम, महिलांना शासनामार्फत दरमहा १५०० रुपये, त्याचबरोबर पंढरपूरच्या वारीला जाणाऱ्या

मुख्य पालख्यातील दिंडींना प्रतीदिंडी २० हजार रुपये, निर्मल वारीसाठी वारकऱ्यांची मोफत आरोग्य तपासणी यासह दरवर्षी दहा लाख तरुण-तरुणींना मोफत प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देणारा निर्णय, असे एक नव्हे अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेवून अर्थसंकल्पातून यासाठी ठोस तरतूद करण्यात आली आहे. या योजनांसोबतच राज्यातील विकास कामांना अधिक गती मिळावी व पायाभूत सुविधांसाठी मोठ्या प्रमाणात आर्थिक तरतूद अर्थसंकल्पात करण्यात आली असल्याचे सांगत माजी मंत्री आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी महायुती सरकारच्या वतीने जो अंतरिम अर्थसंकल्प सादर करण्यात आलेला आहे तो नवइतिहास निर्माण करणारा ठरेल, असा विश्वास व्यक्त केला.

अविश्वासाच्या राजकारणातून परीक्षांचे केंद्रीकरण

संपादकीय....

‘महा’पणारा आव्हान!

महाराष्ट्राचे आर्थिक पुढारलेपण यापुढे संपुष्टात येईल किंवा काय, असा प्रश्न ताज्या आर्थिक पाहणीमुळे निर्माण होतो सरत्या आर्थिक वर्षात महाराष्ट्रासारख्या तुलनेने श्रीमंत राज्याच्या डोक्यावरील कर्जाचा बोजा गतवर्षीच्या कर्ज रकमेपेक्षा तब्बल १६.५ टक्क्यांनी वाढून तो सात लाख कोटी रुपयांपेक्षा अधिक झाला ही एकच चिंतेची बाब म्हणता येणार नाही. गेली काही वर्षे राज्यावरील कर्ज सातत्याने वाढतेच आहे. म्हणजे २०१९-२० साली या कर्जाची रक्कम चार लाख ५१ हजार ११७ कोटी रु. इतकी होती तर पुढच्याच वर्षी ती पाच लाख १९ हजार ८६ कोटी रु. आणि त्यापुढच्या वर्षी पाच लाख ७६ हजार ८६८ कोटी रुपयांवर गेली. गतसाली हे कर्ज होते सहा लाख २९ हजार २३५ कोटी रु. इतके. ते आता सात लाख ११ हजार २७८ कोटी रु. इतके असेल. हे मर्यादेच्या बाहेर नाही. आर्थिक शिस्तीसंदर्भात सर्वानुमते ठरलेल्या धोरणानुसार कोणत्याही राज्यास त्याच्या सकल राज्यस्तरिय उत्पन्नाच्या २५ टक्क्यांपर्यंत कर्ज उभारण्याची मुभा असते. आपले हे वाढीव कर्ज राज्याच्या सकल उत्पन्नाच्या तुलनेत जेमतेम १७.६ टक्के इतके भरते. याचा अर्थ अजूनही साधारण सात टक्के इतके कर्ज महाराष्ट्रास उभारता येईल. त्यामुळे कर्ज ही एकमेव बाब महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेचा विचार करता काळजीची ठरत नाही. व्यक्ती असो वा राज्य, त्याचे डोक्यावरील कर्ज हा एकच घटक विचारात घेऊन घालत नाही. या कर्जाच्या तुलनेत उत्पन्न वाढते काय, हा यातील एकठांबा प्रश्न. त्या आघाडीवर महाराष्ट्र निश्चित राहू शकत नाही. विद्यमान महाराष्ट्र विधानसभेच्या शेवटच्या अधिवेशनात सादर झालेला आर्थिक पाहणी अहवाल राज्यासमोरील आव्हानांची चुणूक दाखवणारा ठरतो. त्या संदर्भात एकच आकडेवारी अत्यंत महत्त्वाची. ती म्हणजे राज्याच्या अर्थविकासा गतीचा अंदाज. या पाहणी अहवालातील तपशिलानुसार महाराष्ट्राच्या अर्थविकासाचा वेग २३-२४ या आर्थिक वर्षात ७.६ टक्के इतका असेल. वरवर पाहता यात काही खोट आहे असे वाटणार नाही. तशी ती नाहीही. परंतु यातील मेख अशी की या काळात भारत देशाचा आर्थिक विकासाचा दरही ७.६ टक्के इतकाच असेल असे भाकीत आहे. म्हणजे महाराष्ट्र यापुढे देशाच्या रांगेत येऊन बरणार. इतकी वर्षे महाराष्ट्राच्या अर्थविकासाची गती देशाच्या सरासरी अर्थगतीपेक्षा कांकणभर का असेना, जास्त असे. राज्याचे देशाच्या अर्थव्यवस्थेतील स्थान लक्षात घेता ही बाब फार महत्त्वाची. म्हणजे ज्याप्रमाणे इंजिन हे त्यास खेचावाय्याच्या डब्यापेक्षा पुढेच हवे त्याप्रमाणे महाराष्ट्र हा आर्थिक प्रगतीत देशापेक्षा पुढेच असे. तथापि महाराष्ट्राचे हे आर्थिक पुढारलेपण यापुढे संपुष्टात येईल किंवा काय, असा प्रश्न ताज्या आर्थिक पाहणीमुळे निर्माण होतो. ही पहिली घणघणणारी धोक्याची घंटा. दुसरा धोका राज्याच्या अर्थव्यवस्थेतून कोसळत्या कृषी आणि कृषीजन्य घटकांचा. महाराष्ट्राच्या शेती क्षेत्रात सरत्या आर्थिक वर्षात जेमतेम १.९ टक्के इतकीच वाढ होईल असे दिसते. ही घसरण नाही. हे कोसळणे. गतसाली जे क्षेत्र दोन अंकी विकास दर गाठेल किंवा काय, अशी अपेक्षा होती त्या कृषी क्षेत्राचा विस्तार जेमतेम दोन टक्क्यांनी होत असेल तर महाराष्ट्रास आपल्या कृषी धोरणाकडे गांभीर्याने पाहावे लागेल. याचे कारण अवघ्या काही वर्षांपूर्वी आपल्या शेती विकासाचा दर उणे होता. त्याच वेळी मध्य प्रदेश, गुजरात, पंजाब, हरियाणा इत्यादी राज्ये १०-२० टक्के गतीने शेतीविकास करत होती. या गततून महाराष्ट्रास बाहेर येण्यास पाच-सहा वर्षे संघर्ष करावा लागला. आता पुन्हा शेती विकास घसरत नाही-कोसळत असेल- तर महाराष्ट्राचे ‘महा’पण राहते की जाते, असा प्रश्न लवकरच निर्माण होईल. हे निश्चित. या कृषी क्षेत्राच्या कोसळण्यास सरकारी धोरणे जितकी कारणीभूत आहेत तितकेच वातावरणीय बदलही जबाबदार आहेत. ही आकडेवारी पाहा. गत २०२३ सालच्या जानेवारी ते ऑक्टोबर या काळात अति वा अवाकळी वृष्टीमुळे साधारण १६.५५ लाख हेक्टरवरील पिके आडवी झाली आणि या बांधित शेतकऱ्यांसाठी सुमारे १,७०० कोटी रुपयांची नुकसानभरपाई सरकारला द्यावी लागली. पण त्याच वर्षात १५ जिल्ह्यांतील ४० तालुक्यांतील शेतकऱ्यांस अर्धवर्षास सामोरे जावे लागले. एकीकडे अतिवृष्टीने तर दुसरीकडे अर्धवर्षात शेतीचे नुकसान झाले. या अर्धवर्षाप्रस्त शेतकऱ्यांसाठी त्याच वर्षात २,४४३ कोटी रु. इतकी नुकसानभरपाई देण्याची वेळ सरकारवर आली. म्हणजे दुष्काळ आणि सुकाळ या परस्परविरोधी कारणांसाठी एकाच वर्षात सरकारला जवळपास ४१०० कोटी रु. केवळ नुकसानभरपाईपोटी खर्च करावे लागले. आताही जून महिना सप्त आला तरी पाऊस समाधानकारक नाही. अनेक ठिकाणी सरासरीच्या २५ टक्के इतकीच वृष्टी झालेली आहे आणि महत्त्वाच्या शहरांत तर पिण्याच्या पाण्याचेही आव्हान उभे राहील अशी चिन्हे आहेत. याचा अर्थ असा की पर्यावरणीय बदलांचे हे कायम असलेली संकट लक्षात घेता शेतकऱ्यांस त्या आव्हानास सामोरे जाण्यासाठी तयार करणे हे राज्या-राज्यांसमोरील नवे आव्हान. ते पेलण्याची तयारी राज्य सरकारने सुरु केल्याची कोणतीही लक्षणे अद्याप दिसू लागलेली नाहीत. सबब शेतीवर अधिकाधिक परिणाम होणार आणि या क्षेत्राचा वाटा राज्याच्या विकासात अधिकच घटणार. परत हे फक्त शेती, पिके याबाबतच आहे असे नाही. राज्यातील सहकारी दूध संस्थांकडून दररोज होणाऱ्या दूध संकलनातही आपल्याकडे घट होताना दिसते. या पाहणीनुसार २०२२-२३ या वर्षात आपल्याकडे सहकारी दूध संघांत दररोज सरासरी ३८.४५ लाख लिटर इतके दूध परिसरातील शेतकऱ्यांकडून जमा केले जात असे. सरत्या वर्षात हे प्रमाण सरासरी ३४.४० लाख लिटरपर्यंत घसरले आहे. म्हणजे दररोज साधारण चार लाखभर लिटरची घसरण. शेजारील गुजरातीतही ‘अमूल’ आपल्या राज्यात मोठ्या प्रमाणावर हातपाय पसरत असताना राज्याच्या सहकारी संस्थांचे दूध असे आटणे निश्चितच महाराष्ट्राची काळजी वाढवणारे. गुजरातच्या तुलनेत महाराष्ट्राची ही पिछाडी फक्त सहकारी दूध संकलन क्षेत्रापुरतीच आहे, असे नाही. वास्तविक महाराष्ट्रापेक्षा शेजारील गुजरात हे राज्य किती तरी लहान. परंतु औद्योगिक विकासाप्रमाणे वीज निर्मितीच्या मुद्द्यावरही गुजरात हे राज्य महाराष्ट्रास मागे टाकताना दिसते. यंदच्या ३१ मार्च २०२४ या दिवशी महाराष्ट्रात एकूण ३८,२१७ मेगावाट इतकी वीज निर्मिती झाली.

‘नीट’ परीक्षा घोटाळा हा मोठाच विश्वासघात आहे यात शंका नाही; पण अशा प्रकारच्या अतिमागील असलेल्या परीक्षांमध्ये विहीत शिस्तीला फाटा देण्याचा प्रयत्न नेहमीच होत असतो काय, अशी शंका येते! चीनसारख्या तथाकथित ‘कडक शिस्तीच्या’ देशातील विद्यापीठ- प्रवेश परीक्षा ‘गाओकाओ’ म्हणून ओळखली जाते, तिथेसुद्धा गैरप्रकारांच्या कुरबुरी आहेतच. आपल्या परीक्षा व्यवस्थेबद्दलच विश्वास वाटेनासा होण्याचे कारण म्हणजे या घोटाळ्याची गुजरातपासून बिहारपर्यंत पसरलेली व्याप्ती. अन्य परीक्षादेखील ‘नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी’ने घोटाळ्याच्या शक्यतेमुळे रद्द केल्या, ही तर आपल्याकडे एखाददूसरा गैरप्रकार झालेला नसून व्यवस्थाच कुजकी आहे, याची कबुली ठरते. या अनेक परीक्षांना मिळून एकदर ३० लाख विद्यार्थी बसतात, त्यांपैकी कित्येक लाखांवर मानसिक ताण, आर्थिक ओढाताण आणि शैक्षणिक नुकसान असे तिहेरी संकट यातून कोसळले आहे. सत्ताधाऱ्यांच्या नशिबाने, लोकसभेच्या निवडणुकीनंतर हा घोटाळा उघडकीला येण्याचा प्रसंग ओढवला. नाहीतर सरकारी फाच बंदनामी झाली असती. आतादेखील,

नव्या कारकिर्दीच्या सुरुवातीलाच विश्वासाहंतेवर हा कलंक लागला आहे. झाल्या प्रकारानंतर काही प्रश्न तातडीचे आहेत : फेरपरीक्षा घ्यावी का ? परीक्षेसाठी रात्रंदिवस अभ्यास करणाऱ्या आणि परीक्षा देण्यासाठी दूरच्या केंद्रावरही जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नुकसान नजरेआडच करायचे का ? परीक्षा पद्धती सुधारण्यासाठी तात्काळ उपाय कोणतेय योजणार ? फेरपरीक्षांमुळे प्रवेशप्रक्रियाही लांबणार आणि संस्थांचे शैक्षणिक वेळापत्रक कोलमडणार का ? - यासारखे प्रश्न. पण या प्रश्नांच्या पलीकडे, आणखी मोठे प्रश्नही आहेत हे प्रश्न भारतातील संस्था-यंत्रणांच्या संदर्भातले आणि त्यामुळे भारतीय लोकशाहीपुढले प्रश्न आहेत. होय लोकशाहीचाही प्रश्न. भारतीय प्रजासत्ताकाला प्रत्यक्ष व्यवहारात जी अधिमान्यता (लेजिटिमसी) मिळत असते तिचे दोन मुख्य आधार म्हणजे निवडणुका आणि परीक्षा. दोन्हीमध्ये पैशाचा आणि शक्तीचाही खेळ होऊ शकतो, हे खरे. पण समाजातल्या अन्य संस्थांपेक्षा एकंदर व्यवस्थेला दैनंदिन स्वरूपाची अधिमान्यता मिळण्यासाठी या दोहोंचा उपयोग अधिक होतो एवढे निश्चित. ‘खुल्या आणि निष्पक्षपाती वातावरण’ची अपेक्षा निवडणुकीप्रमाणेच परीक्षाबाबतही असते. निवडणुकीतून अथवा परीक्षेतून जी नवी फळी संबंधित संस्थांमध्ये (मग त्या स्थानिक स्वराज्यसंस्था असोत किंवा उच्च शिक्षणाच्या संस्था) येते, तिलाही आपसूक मान्य केले जाते. पण आपल्या परीक्षा पद्धतीमध्ये जे खुले आणि निष्पक्षपाती वातावरण आपल्याला हवे आहे, त्याचा भार अक्षरशः एकट्या परीक्षा यंत्रणेवरच पडतो याचे कारण मुळात आपल्याकडे शालेय शिक्षणापासून विषमताच सुरु होते, शिक्षणाच्या दर्जात एकवाक्यता नाहीच आणि परीक्षेनंतर नोकरीची खात्री नाही. अशा प्रकारच्या अभावग्रस्त समाजात फक्त परीक्षा आहेत म्हणून समन्यायितेचा भास आपण निर्माण करतो आणि तो भास टिकतो तोवर परीक्षांमुळे अधिमान्यता मिळत राहाते. अशा स्थितीत, परीक्षा पद्धतीवरचाच विश्वास उडाला तर व्यवस्थेवर उडेल की नाही ? कल्पना करा समजा जर ‘संघ लोकसेवा आयोगा’च्या परीक्षेवर अशा शंका घेतल्या जाण्याचाही दिवस उजाडला तर केवळ स्वप्नांचे चक्रावू होण्यापाशी गाडे थांबणार

लावले तरी, ‘नेहमीच्या’ शिक्षणसंस्था जे देत नाहीत ते कोचिंग क्लासांमधून मिळते आहे. यातून शिक्षणसंस्थांचे अपयश अधोरेखित होते आहे. कोचिंगसाठी आईवडिलांपासून लांब राहून एककली ‘तयारी’ करणारे उमेदवार दोन प्रकारचे दिसतात- काही चटकन उमेद हसतात आणि आत्मघातही करून घेतात, पण काहीजण पूर्ण शक्तीनिशी केलेल्या प्रयत्नांनंतर यश आले नसले तरी, पुढल्या जीवनसंधर्भाला सामोरे जातात. पण मुळात, इतकी तयारी करून, इतके प्रयत्न करूनही कुणाला ‘अपयशी’ करू काय ठरवले जाऊ शकते ? हा प्रश्न आपल्याला ‘भलताच’ वाटतो. कारण परीक्षा हाच समन्यायी संघीचा राजमार्ग, असे आपण समजतो. ‘भलत्याच’ प्रश्नासाठी मनाचे दार जरा उघडले तर भलतेच वास्तव दिसू लागते भारतातल्या उच्चशिक्षणाचे खासगीकरण होण्याचा वाढता वेग, राजकीय नेतेच शिक्षणसम्राट किंवा नेत्यांचे शिक्षणधंद्यावाल्यांशी ग्लूपीट, कोचिंगधंद्याची सर्वत्र वाढ आणि ‘एक देश एक परीक्षा’ यांच्यातला थेट संबंध त्यात गेल्या दशकापासून, सगळ्यावर ‘आपल्या विचारांचे’ नियंत्रण तर हवे पण त्यासाठीची प्रशासकीय कार्यक्षमता नसली तरी चालेल, अशा कार्यशैलीची भर पडल्यामुळे परिस्थिती हाताबाहेर गेल्याची लक्षणे दिसू लागली. वास्तविक अनेक क्षेत्रांमध्ये देशभरासाठी एकाच परीक्षेची गरज नाही पण केंद्रीकरणची हाँस इतकी की ती रोखणार कोण ? ‘नीट’ परीक्षा केंद्रीभूत पद्धतीने होणार असे ठरले तेव्हापासून तमिळनाडूने कसून विरोध केला. संघराज्य पद्धतीशी संबंधित मुद्देही या विरोधासाठी तमिळनाडूने मांडले. ते मुद्दे काय अन्य राज्यांना सुचलेच नसते ? किंवा जाणवतच नव्हते ? बरे , ‘नीट’बाबत हा असला निमूटपणा दाखवणाऱ्या सर्वच राज्यांत ‘डबल इंजिन’ होते असेही नाही. आजघडीला तरी, सर्वच परीक्षा खरोखरच ‘राष्ट्रीय पातळीवर’ हव्यात का, याचा फेरविचार करण्याची गरज दिसू लागलेली आहे. या अशा केंद्रीभूत परीक्षांचा फेरविचार झाल्यास ‘नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी’वरचा भार तरी कमी होईल. ‘सीयूईटी’ ही अशीच एक विनाकारण केंद्रीभूत झालेली परीक्षा. ४५ केंद्रीय विद्यापीठांच्या पदवी अभ्यासक्रमांसाठीही राष्ट्रीय स्तरावर परीक्षा- म्हणजे विद्यार्थ्यांच्या डोक्यावर ताणतणावाचा आणखी एक थर. परीक्षांचे हे केंद्रीकरण आपल्या देशात ज्या सहजपणे, बिन-बोभाटपणे मान्य झाले, त्यातून एक निश्चितपणे दिसते की आपल्या राज्य परीक्षा मंडळांवर आपलाच विश्वास नाही. त्या मंडळांच्या परीक्षांचे निष्ठा आपल्या धोरणकर्त्यांनाही पुरेसे विश्वासाह वाटेनासे झाले आहेत. म्हणून मग आणखी एक ‘चाळणी’ लावली जाते आहे. केंद्रीय विद्यापीठांपुढला आजचा खरा प्रश्न गुणवान विद्यार्थी मिळत नाहीत हा नव्हे. सार्वजनिक पैशांवर चालणाऱ्या या शिक्षणसंस्थांमधल्या गुणवान अध्यापकांचे खत्रीकरण वेळोवेळी, विविध पक्षांच्या सरकारांनी सुरु केले आणि आज ती प्रक्रिया पार पूर्णचाला गेलेली आहे, हे खरे दुखणे. त्यामुळे उच्चशिक्षणाचा प्रत्येक पेल्वर केंद्रातील सत्ताधाऱ्यांचे नियंत्रण येते आहे.

विद्यापीठे बनत आहेत अविवेकाची कोठारे!

महाराष्ट्रातील विद्यापीठांमध्ये अलीकडे ‘प्राचीन भारतीय विज्ञानांचे’ शिक्षण देण्याची मोहीमच सुरु झाली आहे. २०२० च्या नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये ‘भारतीय ज्ञान परंपरे’चे शिक्षण व संशोधन करण्याची तरतूद केली आहे. त्यानुसार ‘पारंपरिक शास्त्र’ आणि ‘प्राचीन विद्या’ यांचे अभ्यासक्रम तयार करून ते राबविले जात आहेत. माजी कुलगुरू डॉ. वसंत शिंदे सल्लागार असलेल्या पुण्यातील भीष्म स्कूल ऑफ इंडिक स्टडीज या शिक्षणसंस्थेत ‘पुष्पक विमानविद्या’ शिकविली जाते, मुंबई विद्यापीठाने ‘मंदिर व्यवस्थापन’ अर्थात ‘पुरोहितशास्त्र’ शिकविणे सुरु केले आहे. रामटेकच्या कालीदास संस्कृत विद्यापीठात ‘फलज्योतिष्या’चा अभ्यासक्रम राबविला जातो. तर नागपूर विद्यापीठाने परवाच हिंदू धर्म-संस्कृतीचे धडे देण्यासाठी एका धार्मिक संस्थेशी करार केला आहे. थोडक्यात भारतातील भावी पिढीला भारतीय संस्कृतीचे खऱ्या अर्थाने पाईक बनविण्याच्या मागे सरकार लागले आहे.

धोरणात तरतूद असलेल्या ‘भारतीय ज्ञान परंपरे’चा नेमका उद्देश कोणता होता आणि जगातील कोणत्याही विद्यापीठांच्या अभ्यासक्रमाच्या कक्षेत येत नसलेले तथाकथित ‘शास्त्र’ आणि ‘विद्या’ भारतीय विद्यापीठांत शिकविण्यामागे नेमका उद्देश कोणता असे गंभीर प्रश्न निर्माण होतात. वस्तुतः विद्यापीठ हे संशोधनाचे आणि ज्ञान निर्मितीचे केंद्र असते. त्यामुळे तिथे कोणताही विषय कर्ष असू शकत नाही. पण शास्त्रकाट्याच्या कसोटीवर पूर्वीच निरर्थक ठरलेल्या अशास्त्रीय विषयांना छद्म-विज्ञानाच्या स्वरूपात पुनरुज्जीवित का केले जात आहे ? आणि एकाच सांस्कृतिक व धार्मिक परिघातील प्राचीन परंपरा व कर्मकांडांचे प्रशिक्षण देण्याचे ‘आदेश’ जेव्हा विद्यापीठांना देण्यात येतात, तेव्हा संशय निर्माण होतो. असा संशय निर्माण होण्याची कारणे समजून घेण्याची आणि अशा प्रकारच्या निर्णयाला विरोध करण्याची आवश्यकता का आहे, हेही लक्षात घेतले पाहिजे. उदा. ज्योतिष्या हे शास्त्र नाही, जनतेचे त्याला बळी पडू नये असे एक पत्रक १९७५ साली जगातील १८६ शास्त्रज्ञांनी प्रसिद्ध केले आहे, ज्यात १८ नोबेल पुरस्कार विजेत्या शास्त्रज्ञांचा समावेश आहे. फलज्योतिष्याच्या सत्यतेविषयी पाश्चात्य देशात वस्तुनिष्ठपणे अनेक चाचण्या घेण्यात आल्या. त्यावरून ते निव्वळ थोतांड असल्याचे सिद्ध झाले आहे. त्यामुळे जगातील कोणत्याही नामवंत विद्यापीठात विज्ञान शाखेत असे अवैज्ञानिक अभ्यासक्रम राबविले जात नाहीत. किंवा त्यावर मनुष्यबळ खर्ची घालत नाही. परंतु भारतातील अलीकडच्या काळात राजकीय वर्चस्व असलेल्या पुनरुज्जीवनवादी विचारव्युहात नव्या ज्ञाननिर्मितीपेक्षा जुन्या छद्मविज्ञानाचा प्रसार करण्याचे धोरण अवलंबिल्याचे आढळते. या राजकीय महत्त्वाकांक्षेसाठी विद्यापीठांचा वापर केला जात आहे. तर्क व विज्ञानाला डावलून समाजात जाणीवपूर्वक अवैज्ञानिक तत्त्वे प्रस्थापित करण्याचे प्रयत्न केले जात असल्याचे लक्षात येते. याच प्रकारचे दुसरे एक उदाहरण तथाकथित प्राचीन विमानविद्येचे घेता येईल. आपल्या प्राचीन पुराणात ‘पुष्पक विमान’सारख्या अनेक कल्पना आहेत. पण विमान कसे बनवायचे असे शास्त्र सांगणारे कोणतेही साहित्य उपलब्ध नसल्याने विमानशास्त्र अस्तित्वात नाही. असा खुलासा ज्येष्ठ शास्त्रज्ञ डॉ. जयंत नारळीकर यांनी फार पूर्वीच केला आहे. १९९८ मध्ये डॉ. मुरली मनोहर जोशी केंद्रात मानव संसाधन विकास मंत्री असताना नागपूर विद्यापीठाला ‘पौरहित्य’ आणि ‘फल ज्योतिषी’ यांचे अभ्यासक्रम सुरु करावेत, असे वरून आदेश आले होते. त्यावरून सिनेटमध्ये उठाव मांडण्यात आला होता. सिनेटमधील अनेक सदस्यांनी त्या उठावाला विरोध केला आणि काही प्रश्न उपस्थित केले होते; की दलित जातीतील मुलांनी या पदव्या घेतल्या तर त्यांची मंदिरात पुजारी म्हणून निवड होईल का ? वगैरे. तेव्हा नागपुरात प्राध्यापक संघटना व पुरोगामी चळवळीतील कार्यकर्त्यांनी विद्यापीठाच्या प्रवेशद्वारासमोर आंदोलन केले होते. त्या नंतर तो प्रस्ताव मागे घेण्यात आला. त्या काळात प्रगतिशील, परिवर्तनवादी विचारांच्या विद्यार्थ्यांच्या संघटनाही क्रियाशील होत्या. कारण

तेव्हा विद्यापीठात विद्यार्थी मंडळाच्या निवडणुका होत असत. त्याही आता बंद झाल्या आहेत. त्यामुळे विद्यापीठांच्या राजकारणात लोकशाही तत्त्वाने होत असलेला हस्तक्षेप बंद झाला आहे. विद्यापीठातीलच नव्हे तर देशातील कोणत्याही क्षेत्रांत बुवाबाजी व अवैज्ञानिक प्रकार घडत असतील त्यांना विरोध करण्याची जबाबदारी विद्यापीठातील प्राध्यापक व संशोधकांचीच असते. विमानच्या विद्यापीठात अशी आंदोलने होत असतात. महाराष्ट्रात मनोहर जोशी मुख्यमंत्री असताना एके दिवशी गणपतीची मूर्ती दूध पीत आहे, अशी अफवा वाऱ्यासारखी पसरली. खुद्द मुख्यमंत्रांच्या हातून गणपती दूध प्यायल्याच्या बातम्या प्रसिद्ध झाल्या होत्या. तेव्हा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष प्रोफेसर यशपाल होते. त्यांनी टीव्हीवर प्रात्यक्षिक करून ती कशी अंधश्रद्धा आहे, हे समजावून सांगितले होते. प्रात्यक्षिक करण्यासाठी त्यांनी चप्पल बनविण्याचे चांभावचे हत्यार वापरले होते. (वर्तमानकाळात एखाद्या विद्यापीठाचा कुलगुरू किंवा एखादा भौतिकशास्त्राचा प्राध्यापक तरी असे धाडस करू शकेल का, याची कल्पना करा.) पण अलीकडे कोणत्याही विद्यापीठातील कोणीही संशोधक किंवा प्राध्यापक सामाजिक प्रबोधनासाठी पुढे येत नाही. उलटे नवीन शैक्षणिक धोरणाचे कारण पुढे करून इतिहासाच्या पुस्तकातील मुस्लिम राजवटीच्या कालखंड कां वगळला पाहिजे, हेच आपल्याला ठासून सांगतात. याचे कारण एक ‘अदृश्य शक्ती’ त्यांच्या प्रत्येक कृतीकडे लक्ष ठेवून असल्याचे त्यांना माहीत आहे. त्यांना वैज्ञानिक दृष्टिकोन किंवा सामाजिक बांधिलकीपेक्षा स्वतःचे करिअर महत्त्वाचे वाटणे स्वाभाविक आहे. याचे आणखी एक कारण असे की त्यांच्या पाठीशी उभी राहतील, अशा शिक्षण संघटनाही आता अस्तित्वात नाहीत. राजकीय विस्फेणे किंवा संशोधन करू पाहणाऱ्या संशोधकांना व प्राध्यापकांना विद्यापीठांनी कार्यमुक्त केल्याच्या घटनाही घडल्या आहेत. बुद्धीप्रामाण्यवाद शिकविताना धार्मिक भावना दुखावल्याच्या कारणावरून मागील वर्षी पुण्यातील सिम्बॉयसिस संस्थेतील प्राध्यापकाला अटक झाली होती. फेब्रुवारी महिन्यात पुणे विद्यापीठाच्या ललित कला केंद्रात एका नाटकाच्या प्रयोगाच्या वेळी काही संघटनांनी हॅटस घातला आणि केंद्रप्रमुखालाच अटक झाली. विद्यापीठ क्षेत्रातील प्राध्यापक संघटना एकाएकी कशा असंगत झाल्या, याचे उत्तर शोधण्यासाठी मागे जावे लागते. पूर्वी विद्यापीठांचे व्यवस्थापन करणारी प्राधिकारणे तेव्हा लोकशाही पद्धतीने अस्तित्वात येत असत. त्यासाठी निवडणुका होत आणि या निवडणुकांमध्ये प्राध्यापक संघटना उत्तरत असत. आता त्या निवडणुकांचे काय झाले ? जुन्या महाराष्ट्र विद्यापीठ सार्वजनिक अधिनियमात (युनिव्हर्सिटी एक्ट) अभ्यास मंडळापासून ते सिनेट या सर्वोच्च प्राधिकरिणीमधील सदस्यांची निवड निवडणुकीने करण्याची तरतूद होती. विविध सामाजिक, राजकीय व वैचारिक गटातील विद्वान निवडणूक लढवून तिथे येत असत. त्यामुळे

एकांगी निर्णय होत नसत. परंतु २०१४ मध्ये मोदी सत्तेवर आल्यावर २०१६ मध्ये महाराष्ट्रातील विद्यापीठांसाठी नवीन विद्यापीठ अधिनियम अस्तित्वात आले. विद्यापीठांच्या वैधानिक मंडळे आणि समित्यांवरील सदस्यांची निवड निवडणुकांमधून होण्याचे प्रमाण जवळ जवळ शून्यावर आणले गेले. अधिकाधिक सदस्य हे एक तर राज्यपाल किंवा कुलगुरू यांनी नामांकन करण्याची तरतूद या कायद्यात केली आहे. २०१४ नंतर महाराष्ट्रातील राज्यपालांच्या नेमणुका कशा झाल्या हे सर्वश्रुत आहे. तत्कालीन राज्यपालांनी विद्यापीठासारख्या ज्ञानकेंद्रातील महत्त्वाच्या समित्यांवर त्या त्या शहरातील कुणकुणाचे नामांकन कसे केले, याचा एकदा अभ्यास केला तर ते लक्षात येईल. कुलगुरूंची निवडसुद्धा ‘प्राचीन भारतीय संस्कृतीचे संवर्धन व रक्षण’ या व्यापक तत्त्वासाठी कार्य करणाऱ्या देशातील संघटनांच्या, राजकीय पक्षांच्या आणि संस्थांच्या प्रभावखाली झाल्याचे उघडपणेच दिसून येते. त्यामुळे केंद्रातील सरकार, राज्यातील राज्यपाल व विद्यापीठातील कुलगुरू हे एकाच उद्दिष्टपूर्तीसाठी कार्य करणाऱ्याची साखळी कधी नव्हे ती महाराष्ट्रात तयार झाली. अशा २०१६ च्या महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियमातील लोकशाहीविरोधी तरतुदींमध्ये सुधारणा करण्यासाठी युजीसीचे माजी अध्यक्ष डॉ. सुखदेव थोरात यांची एक समिती नियुक्त करण्यात आली होती. पण दरम्यानच्या काळात महाराष्ट्राच्या सत्ताकारणात जी सुंदोपसुंदी झाली, त्यात त्यांच्या अहवालाचे काय झाले कळलेच नाही. परिणामी अभ्यासमंडळातील दहा सदस्यांपैकी आठ सदस्य हे विशिष्ट विचारसरणीच्या संस्थांत कार्य करणारे, प्राचीन संस्कृतीचे संवर्धन व रक्षण करणाऱ्या संघटनांशी कटिबद्ध असलेले किंवा तशा संस्था व व्यवसायात अग्रेसर असलेले सदस्यच नियुक्त केले गेले. परिणामी मंडळाच्या बैठकीत कट्टर उजव्या निर्णयाला विरोध करणारे सदस्यच उरले नाहीत. २०१४ नंतर प्रत्येक संस्थांमधील लोकशाही रचना उद्धस्त करण्याचे पद्धतशीर प्रयत्न केले गेले. त्यात विद्यापीठ तर नवीन पिढी घडविणारी, समाजाच्या संरचनेवर दीर्घकाळ परिणाम घडवून आणणारी संस्था आहे. देशात लोकशाही असावी ती हुकूमशाही असावी याचे बाळकडू शिक्षणातूनच देण्याची यंत्रणा हाताशी असेल तर बाकी काही करण्याची गरजच नाही. एका विशिष्ट संकुचित विचारसरणीच्या प्रसारासाठी फार व्यापक व दीर्घकाळचे धोरण आखून, ते धोरण अमलांत आणण्याची महत्त्वाकांक्षा असलेल्या संघटना जेव्हा लोकशाहीच्याच (तथाकथित मार्गाने) मार्गाने सत्ताबाह्य सत्ताकेंद्र बनतात, तेव्हा या गोष्टी घडत असतात. ज्ञानाच्या क्षेत्रात लोकशाही तत्त्व टिकवून ठेवण्यासाठी निरपेक्ष ज्ञानच कामी येते. अजूनही वेळ गेलेली नाही. समाजाला आणि देशाला मूलतत्त्वावादी विचारव्युहापासून आणि राजकीय हुकूमशाहीपासून वाचवायचे असेल तर, लोकशाहीवर विश्वास असलेल्या प्राध्यापक व विद्यार्थी संघटनांनी निर्भयपणे पुढे यायला हवे.

महाराष्ट्राला नवी दिशा देणारा निर्धारका अर्थसंकल्प मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे

मुंबई :- राज्याचा अर्थसंकल्प खऱ्या अर्थाने महिला, युवक, शेतकरी यांचा सन्मान करून त्यांना मोठे बळ देणारा आहे. १ लाख कोटींच्या योजनांचा समावेश असलेला हा क्रांतिकारी अर्थसंकल्प दुर्बल, गोरगरीब, शेतकरी आणि युवकांचे भविष्य उज्वल करणारा आहे. महाराष्ट्राला नवी दिशा देणाऱ्या निर्धारका अर्थसंकल्प असल्याची प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी व्यक्त केली. हा महाराष्ट्राच्या विकासाचा गजर करणारा अर्थसंकल्प असल्याचेही त्यांनी सांगितले. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री अजित पवार यांनी आज विधानसभेत २०२४-२५ चा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर केला. फेब्रुवारीत वित्तमंत्र्यांनी अंतरिम अर्थसंकल्प सादर केला होता. मुख्यमंत्री म्हणाले, की राज्यातील महिला, बेरोजगार युवक-युवती यांना स्वतःच्या पायावर उभे करण्यासाठी या अर्थसंकल्पात महत्त्वपूर्ण तरतूद करण्यात आली आहे. मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना, मुलींना व्यावसायिक शिक्षण मोफत, पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ सिलेंडर मोफत देणारी मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज देण्यासाठी १५ हजार कोटींचा प्रकल्प, शेतीपत्र वापरणाऱ्या शेतकऱ्यांना संपूर्ण वीज माफी देणारी मुख्यमंत्री बळीराजा वीज सवलत योजना, सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम, शासनाच्या योजनांची माहिती जनतेपर्यंत पोहोचविण्यासाठी दरवर्षी ५० हजार युवकांना कार्यप्रशिक्षण, एकूणच दुर्बल घटकाचे दारिद्र्य नाहीसे करण्यासाठी केलेला निश्चय यामुळे हा अर्थसंकल्प वैशिष्ट्यपूर्ण ठरला आहे. विशेषतः महिलांना

शासनामार्फत दरमहा दीड हजार रुपये तसेच अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनिर्माणशास्त्र, वैद्यकीय तसेच कृषि विषयक सर्व व्यावसायिक पदवी-पदविका अभ्यासक्रमांसाठी मुलींना मोफत शिक्षण यामुळे राज्य शासनाने महिलांप्रती बांधिलकी व्यक्त केली आहे. राज्य शासन शेतकऱ्यांच्या मार्गे पूर्ण ताकदीने उभे आहे हेही या अर्थसंकल्पातून दिसते असे सांगून मुख्यमंत्री म्हणाले, की गाव तेथे गोदाम या नवीन योजनेमुळे धान्य साठवणुकीचा प्रश्न निकाली निघेल. कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांना ५ हजार अर्थसहाय्य, सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम, मागेल त्याला सौर उर्जा पंप या योजना देखील शेतकऱ्यांच्या आयुष्यात अमुलाग्र बदल घडवून आणतील. जागतिक वारसा नामांकनासाठी पंढरपूर वारी, कोकणातील कातळशिल्पे, पंढरपूर वारी, दहीहंडी उत्सव आणि गणेशोत्सव याबाबतचे प्रस्तावही पाठविण्याचा तसेच रायगड किल्ल्यावर शिवराज्याभिषेक सोहळा दरवर्षी साजरा करण्याचा घेतलेला निर्णयही महत्त्वाचा आणि आपल्या संस्कृती व इतिहासाला जपण्याचा प्रयत्न असल्याचे मुख्यमंत्री म्हणाले. पंढरपूरच्या वारीला जाणाऱ्या मुख्य पालख्यातील दिंडींना प्रति दिंडी २० हजार रुपये, निर्मल वारी साठी निधी तसेच मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता कक्षाच्या माध्यमातून देहू- आळंदी ते पंढरपूर या दोन्ही मुख्य पालखी मार्गावरील सर्व वारकऱ्यांची आरोग्य तपासणी, मोफत औषधोपचार करण्याची केलेली घोषणा म्हणजे आमची वारकरी संप्रदायाप्रती भक्तिभावाचे

उदाहरण आहे, त्यासाठी मुख्यमंत्री वारकरी संप्रदाय महामंडळ स्थापन करण्यात येणार असल्याचेही मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले. प्राधान्य क्षेत्रात आणि हरित हायड्रोजन क्षेत्रात मोठी गुंतवणूक करणार असल्याने गुंतवणुकीबरोबरच मोठ्या प्रमाणावर रोजगार उपलब्ध होणार आहे असे सांगून मुख्यमंत्री म्हणाले, की मुख्यमंत्री युवा कार्यप्रशिक्षण योजनेतून दरवर्षी १० लाख तरुण-तरुणींना प्रशिक्षण मिळणार आहे. तंत्रशिक्षण संस्थांमध्ये सेंटर ऑफ एक्सलन्स स्थापन करण्यात येणार असल्याने त्याचाही युवा वर्गाला मोठा फायदा होईल. संजय गांधी निराधार अनुदान योजना आणि श्रावणबाळ सेवा राज्य निवृत्तीवेतन योजनेत अर्थसहाय्य वाढविणे, विविध घटकांसाठी मोठ्या प्रमाणावर घरकुले बांधण्यासाठी तरतूद करणे, दिव्यांग व्यक्तींसाठी धर्मवीर आनंद दिवे घरकुल योजना यामुळे दारिद्र्य नाहीसे करण्यासाठी राज्य शासनाने खंबीर पाऊले टाकली असल्याचे स्पष्ट होते असेही मुख्यमंत्री म्हणाले. मुंबई, पुणे व नागपूर शहरांमध्ये एकूण ४४९ किलोमीटर लांबीच्या मेट्रो मार्गिका उभारण्यास मान्यता, मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेत २३ हजार किमी रस्त्यांची कामे, महापालिकांमध्ये पीएम ई-बस सेवा योजना राबविणे, बाळासाहेब ठाकरे स्मृती मातोश्री ग्रामपंचायत योजनेत ग्रामपंचायत कार्यालये बांधणे व इतरही प्रमुख पायाभूत सुविधांची कामे मोठ्या प्रमाणावर हाती घेण्यात येणार असल्याने राज्याचा झपाट्याने विकास होईल, असेही ते म्हणाले.

लातूर जिल्हा पोलीस दलाचे आस्थापनेवरील रिक्त पदावरील पोलीस भरती प्रक्रिया पूर्ण

लातूर :- लातूर जिल्हा पोलीस दलाचे आस्थापनेवरील रिक्त पदावरील पोलीस भरती दिनांक १९ जून रोजी पासून सुरु होऊन दिनांक २८ जून रोजी शारीरिक मोजमाप व मैदानी चाचणी प्रक्रिया पूर्ण झाली. सदर पोलीस भरतीसाठी जाहिरात प्रसिद्धीनंतर ४९६३ उमेदवारांनी भरतीसाठी आवेदन पत्र सादर केले होते. कागदपत्रे पडताळणी व शारीरिक मोजमाप केल्यानंतर २७९२ उमेदवार मैदानी चाचणीसाठी पात्र ठरले तर ४०० उमेदवार अपात्र ठरले. आवेदन पत्र सादर केलेल्यापैकी १७७९ उमेदवार भरती प्रक्रियेसाठी गैरहजर राहिले. भरती प्रक्रिये दरम्यान उमेदवारांना मिळालेले गुणांची यादी पोलीस अधीक्षक कार्यालय लातूर चे संकेतस्थळ संकेतस्थळ वर प्रसिद्ध करण्यात आली आहे. सदर पोलीस भरती प्रक्रियेमध्ये यापुढे चालक पदासाठी कौशल्य चाचणी व बँड्समन पदासाठी अर्हता चाचणी घेण्यात येणार आहे. त्यानंतर चालक, बँड्समन, व पोलीस शिपाई पदाच्या उमेदवारांची लेखी चाचणी घेण्यात आल्यानंतर अंतिम निवड यादी जाहीर करण्यात येणार आहे.

‘मुंज्या’तील पम्मी म्हणजे मोना सिंगने १५ किलो वजन कमी वेळात घटवलं! वजन कमी करताना व्यायाम व झोप किती असावी? डॉक्टरांकडून ऐका

मोना सिंगने अलीकडेच एका मुलाखतीत खुलासा केला की, तिने गेल्या ६ महिन्यांत १५ किलो वजन कमी केले आहे. ४२ व्या वर्षी १५ किलो वजन कमी करण्याबाबत यथार्थ सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नोएडा येथील आहारशास्त्र विभागाच्या प्रमुख डॉ. सुहानी सेठ अग्रवाल यांनी काही गोष्टी इंडियन एक्सप्रेससशी बोलताना अधोरेखित केल्या आहेत. वयाच्या चाळीशीनंतर वजन कमी करताना शारीरिक तणावासह मानसिकतेत होणारे बदल सुद्धा कसे लक्षात घ्यायला हवेत असे सांगताना पुढे सुहानी अग्रवाल म्हणतात की, कोणत्याही क्रॅश डाएट्सपेक्षा निरोगी सवयींना प्राधान्य देणे हे वजनावर नियंत्रणासाठी मदत करतात.

वजन कमी करण्याचं गुपित संतुलित आहारामध्ये दडलेलं आहे. डॉ अग्रवाल सुद्धा सांगतात की, विविध फळे, भाज्या, पातळ प्रथिने, संपूर्ण धान्य आणि

निरोगी फॅट्स यांचा आहारत समावेश असायला हवा. यामुळे आपल्या शरीराला चांगल्या प्रकारे कार्य करण्यासाठी आवश्यक पोषक तत्त्वे मिळतात याची खात्री करून घेता येते. वयाच्या चाळीशीत सुरक्षितपणे वजन कसे कमी करावे? वजन व्यवस्थापनात ‘पोशन कंट्रोल’ म्हणजेच तुम्ही किती खात आहात हे सुद्धा महत्त्वाचे असते. तुम्ही किती खाता याकडे लक्ष देऊन, तुम्ही जास्त खाणे टाळू शकता आणि वजन कमी करण्यासाठी कॅलरीची कमतरता निर्माण करू शकता. याव्यतिरिक्त, डॉ अग्रवाल यांनी दिवसभर हायड्रेटेड राहण्याचा सल्ला दिला, कारण अनेकदा आपल्याला तहान लागलेली असताना भूक लागली आहे असे समजून आपल्याकडून जास्त खाल्ले जाऊ शकते. वजन कमी करण्यासाठी व्यायाम किती करावा? याशिवाय व्यायाम हा वजन कमी करण्याच्या प्रवासातील मुख्य जोडीदार आहे हे तर विसरून चालणारच नाही. डॉ अग्रवाल सांगतात की, वजन कमी करण्यासाठी चालणे, जॉगिंग किंवा पोहणे आणि वेट ट्रेनिंग, अशा प्रकारांची सांगड घालायला हवी. दर आठवड्याला किमान १५० मिनिटे मध्यम-तीव्रतेचा कार्डिओ व्यायाम आपण करताय असे ध्येय ठेवा. किमान दोन दिवस तरी आपण स्नायूंना बळ देण्यासाठी काम करायला हवे. स्ट्रॅथ

ट्रेनिंगमुळे स्नायूंचे बळ वाढते. यामुळे चयापचय वाढून आपण विश्रांती घेत असताना देखील कॅलरी बर्न करण्यास मदत होऊ शकते.

वजन कमी करण्यासाठी झोप किती घ्यावी? डॉ. राकेश गुप्ता, इंद्रप्रस्थ अपोलो हॉस्पिटल्समधील अंतर्गत औषधांचे वरिष्ठ सल्लागार यांनी इंडियन एक्सप्रेससला सांगितले की, संपूर्ण पदार्थांनी युक्त संतुलित आहारासह

स्नायूची शक्ती आणि चयापचयाचा वेग वाढवण्यासाठी वेट ट्रेनिंग खूप महत्त्वाचे आहे. आपण शरीराला हायड्रेटेड ठेवायला हवे तसेच वजन कमी करण्यासाठी आपण पुरेशी झोप घेताय का? आराम करताय का? हे सुद्धा लक्षात घ्यायला हवे. रोज रात्री निदान ७ ते ९ तास दर्जेदार झोप घ्यायला हवी. खराब झोप ही भूक व तृप्तीला नियंत्रणात ठेवण्याचा हार्मोनसच्या संतुलनात व्यत्यय आणू शकते.

वजन कमी केल्यावर, टिकवून कसं ठेवायचं? क्रॅश डाएट, खूप वेळ उपवास किंवा जास्त व्यायाम यामुळे कदाचित कमी वेळेत वेगाने वजन कमी होऊ शकते पण तुम्ही यातील कोणतीही गोष्ट न केल्यास/थांबवल्यास पुन्हा एकदा वजन वाढू शकते. वारंवार वजन कमी जास्त होणे हे हानिकारक असू शकते. त्यामुळे तुम्हाला वजनावर नियंत्रण ठेवायचे असल्यास उत्तम सवयी लावणे गरजेचे आहे. याशिवाय तुम्हाला आहार व व्यायामाची दिनचर्या सेट करायला हवी. वजनात होणाऱ्या बदलांकडे सुद्धा आपण लक्ष घ्यायला हवे. याच मार्गाने आपण सुदृढ होऊ शकता. गरज भासल्यास तुमच्या शारीरिक स्थितीची माहिती असलेल्या वैद्यकीय तज्ज्ञांचा सल्ला अवजून घ्या.

कच्च आलं खा अन् रहा निरोगी

आपल्या रोज आहारातले काही पदार्थ हे काही आजारांवर गुणकारी ठरत असतात. पण आपल्या काही गोष्टींची माहितीदेखील नसते. आता आल्याचं पाहा ना. रोजच्या वापरात असणाऱ्या या आल्याचे आरोग्यासाठी अनेक फायदे आहेत. आल्याचा वापर तुम्ही कशातही करू शकता. पुरुषांच्या आरोग्यासाठी आलं विशेष लाभदायी आहे.

कोलेस्ट्रॉलची पातळी कमी करण्यासाठी आल्याचं सेवन महत्त्वपूर्ण ठरतं. तुम्हाला कोलेस्ट्रॉलची समस्या असेल तर कच्च आलं खा. आल्याच्या सेवनात कोलेस्ट्रॉलची पातळी कमी होते. तसंच हृदयाचं आरोग्य उत्तम राहण्यासाठी कच्च आलं खाणं फायदेशीर आहे.

अन्न पचण्यास उपयुक्त कच्च्या आल्याचं सेवन केल्याने

शरीरातील रक्तातील साखरेची पातळी कमी होते. त्याच वेळी टाईप २ मधुमेहामध्ये आले खाणे सर्वोत्तम आहे. याशिवाय आल्याचे सेवन केल्याने ऑक्सिडेटिव्ह ताणही येत नाही. त्यामुळे हृदयविकाराचा धोका कमी होतो.

मासिक पाळीदरम्यान.. महिलांना मासिक पाळीदरम्यान खूप पोटदुखी होते. अशावेळी आल्याचे सेवन करावे.

बदलती जीवनशैली, पोषक आहाराचा आणि व्यायामाचा अभाव, वाढते ताणतणाव आदी कारणांमुळे आरोग्यविषयक समस्या वाढताना दिसत आहेत. अनेकांना कमी वयातच ब्लड प्रेशर आणि डायबेटिस यांसारख्या आजारांचा सामना करावा लागत आहे. पण, कच्च आलं हे यांसारख्या आजारांवर गुणकारी ठरते. कोलेस्ट्रॉलची समस्या कमी

पचनक्रियाही निरोगी ठेवता येते. वास्तविक आल्याच्या मदतीने अन्न सहज पचते. त्यामुळे अपचनाची भीती नसते. पोटदुखी, सर्दी, फुगणे, उलट्या यासारख्या समस्या आल्याचे नियमित सेवन केल्याने टाळता येते.

मधुमेहाचा धोका कमी होतो आल्याचं सेवन मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी रामबाण उपाय ठरू शकते. आले खाल्ल्याने

महिलांना त्यांच्या दैनंदिन आहारात आल्याचा समावेश करून मासिक पाळीच्या दुखण्यापासून आराम मिळू शकतो.

ताण तणाव कमी आलं खाल्ल्याने तणाव कमी होतो परिणामी मानसिक आरोग्य सुधारण्यास मदत होते. तुमचा मूड खराब असेक तुम्हाला कसला ताण असेल तर तुम्ही आल्याचा कडक चहा पिऊ शकता.

हृदयविकाराचा झटका रात्री का येतो? डॉक्टरांनी केला खुलासा, जाणून घ्या काय काळजी घ्यावी.

शरीर विश्रांतीच्या अवस्थेत असताना झोपेच्या वेळी हृदयविकाराचा झटका का येतो, असा प्रश्न मला अनेक रुग्ण विचारतात, असे डॉ. राजीव भागवत यांनी सांगितले. या प्रश्नाचे उत्तर देताना डॉ. भागवत म्हणाले, सत्य असे आहे की, झोपताना किंवा बेडवर पडून असताना शरीराला विश्रांती मिळत नाही; विशेषतः जर तुम्हाला मधुमेह, लठ्ठपणा, उच्च कोलेस्ट्रॉल आणि उच्च रक्तदाब किंवा स्लीप ऑर्निया यांसारखे एकापेक्षा जास्त गंभीर आजार असतील तर. त्याशिवाय झोपेच्या वेळी रक्ताची रासायनिक रचना बदलते आणि ते हृदयाच्या आरोग्यासाठी अनुकूल नसते हे फार कमी लोकांना माहीत असते.

मुंबईच्या नानावटी मॅक्स सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटलच्या इंटरव्हेशनल कार्डिओलॉजिस्ट विभागातील डॉ. राजीव भागवत यांनी दी इंडियन एक्सप्रेसला माहिती देताना हृदयविकाराचा झटका का येतो याबाबत सविस्तर माहिती दिली आहे. रक्ताच्या रचनेमध्ये काय बदल होतो? हृदयविकाराचा झटका सहसा मध्यरात्री आणि पहाटे ४ नंतर येतो. ही अशी वेळ असते जेव्हा रक्तातील नावाच्या विशिष्ट प्रथिनाची पातळी सर्वात जास्त असते. हे प्रथिन रक्त घट्ट करते. रक्तातील प्लेटलेट्स नंतर चिकट झाल्याने रक्ताच्या गुळवळी तयार होतात; ज्यामुळे हृदयविकाराचा

झटका येऊ शकतो. आता जर शरीरात आधीपासून धोका वाढविणारे इतर घटक असतील, तर रक्त गोठणे हे अंतिम ‘ट्रिगर’ असू शकते. स्लीप ऑर्निया कारणीभूत ठरू शकतो का? कधी कधी अनेकांना या वस्तुस्थितीबद्दल माहिती नसते की, आपल्याला स्लीप ऑर्निया नावाचा त्रास आहे. या स्थितीत जेव्हा अशी व्यक्ती झोपते तेव्हा सर्व स्नायू शिथिल असतात; ज्यात मानेच्या भागातील स्नायूंचा समावेश होतो. त्यामुळे वायुमार्गात बिघाड होतो, वायुमार्ग आकुंचन पावतो आणि श्वास घेण्यासाठी घेतली जाणारी हवा मुक्तपणे फिरण्याऐवजी फुफ्फुसापर्यंत पोहोचण्यास वेळ लागतो. त्यामुळे घोरणे किंवा झोपताना श्वास घेणे तात्पुरते थांबते; ज्यामुळे ऑक्सिजनची कमतरता निर्माण होते. काही वेळा झोपेच्या वेळी १० सेकंद किंवा त्याहून अधिक काळ श्वासाच्छ्वास थांबतो. त्यामुळे हृदयावर ताण येतो. सहसा रात्री कमी होणारा रक्तदाब प्रत्यक्षात वाढू शकतो आणि कॉर्टिसोल व एड्रेनालाईनसारख्या तणावणाऱ्या हार्मोन्सचे प्रमाण वाढू शकतो. त्यामुळे हृदयावर ताण वाढतो. कारण- रक्तदाब सामान्य ठेवण्यासाठी त्याला जास्त मेहनत करावी लागते. संशोधकांना असे आढळून आले आहे, स्लीप ऑर्नियामुळे जळजळ वाढते, रक्तवाहिन्यांच्या भिंतींचे स्वरूप बदलते आणि हृदयाची लय असायनाय होते. या सर्वामुळे अचानक हृदयविकाराचा झटका येऊन मृत्यूदेखील

होऊ शकतो.अचानक हृदयविकाराच्या झटक्याने मृत्यूचा धोका काही रुग्णांना सिक सायनस सिंड्रोम नावाचा दुर्मीळ हृदय लय विकार असू शकतो. त्यामुळे हृदयाच्या हृदयाचे ठोके नियंत्रित करणाऱ्या नैसर्गिक पेसमेकर किंवा सायनस नोडवर परिणाम होतो. सिक सायनस सिंड्रोममुळे हृदयाचे ठोके मंद होतात, हृदयाच्या ठोक्यांदरम्यानचा कालावधी वाढतो किंवा हृदयाचे ठोके (रिथमिया) अनियमित होतात. हे सहसा आनुवंशिक विकृतीशी संबंधित असते; ज्यामुळे हृदयातील विद्युत क्रियाकलाप निर्माण करण्यात गुंतलेल्या प्रथिनांमध्ये बदल होतो. संशोधकांना असे आढळून आले, मज्जासंस्थेतील एक रसायन निरोगी व्यक्तींमध्ये हृदयाची गती कमी करते. परंतु, सायनस सिंड्रोमच्या रुग्णांमध्ये ते संपूर्ण हृदयावर पसरणारी विद्युत प्रक्रिया पूर्णपणे रोखू शकते; ज्यामुळे अचानक हृदयविकाराचा झटका येतो. तुम्हाला निद्रानाश आहे का? आणखी एक कारण म्हणजे निद्रानाश; जो उच्च रक्तदाबाशी निगडित आहे. रक्तदाबाची सतत वाढलेली पातळी हृदयावर दबाव टाकते. क्लिनिकल कार्डिओलॉजी जर्नलमधील अभ्यासात असे दिसून आले आहे, निद्रानाश असलेल्या लोकांना हृदयविकाराचा झटका येण्याची शक्यता १.६९ पट जास्त असते. रात्री हृदयविकाराचा झटका कसा टाळू शकतो? असे करण्याचा सर्वात सोपा मार्ग म्हणजे धोका वाढविणाऱ्या घटकांची नियमित तपासणी करणे. जर ते अस्तित्वात असतील, तर त्यांच्यावर औषधोपचार घ्या; तसेच जीवनशैलीत बदल (याचा अर्थ निरोगी आहार, वजन कमी करणे, नियमित व्यायाम करणे, दारूचे प्रमाण मर्यादित करणे व धूपपान सोडणे) करा. नेहमी चांगली झोप घ्या आणि झोपण्यापूर्वी स्वतःला हायड्रेटेड ठेवा

हृदय निरोगी ठेवायचं असेल तर, ‘या’ हेल्दी ड्रिंक्सचा आजच तुमच्या आहारात करा समावेश!

हृदय हा आपल्या शरीरातील एक अतिशय महत्त्वाचा अवयव आहे, जो आपल्या शरीरात अनेक महत्त्वाची कार्ये करतो. म्हणूनच आपले हृदय निरोगी असणे खूप महत्त्वाचे आहे. मात्र, झपाट्याने बदलणारी जीवनशैली आणि वाढत्या प्रदूषणामुळे आपण आजारी पडत आहोत. सध्या आपल्या खाण्याच्या सवयी आणि जीवनशैलीमुळे आपले हृदय खूप धोक्यात आहे. यामुळेच भारतात हृदयाशी संबंधित आजारांनी ग्रस्त रुग्णांची संख्या झपाट्याने वाढत आहे.

अशा परिस्थितीत हृदय निरोगी ठेवण्यासाठी योग्य खाण्याच्या सवयींकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे. आज आम्ही तुम्हाला अशाच काही हेल्थ ड्रिंक्सबद्दल सांगत आहोत, जे तुमच्या हृदयाच्या आरोग्यासाठी खूप फायदेशीर आहेत.

गाजर आणि बीटरूट रस बीटरूट आपल्या आरोग्यासाठी अनेक प्रकारे फायदेशीर आहे. त्यात नायट्रेट असते जे शरीरात नायट्रिक ऑक्साईडमध्ये रूपांतरित होते. एवढेच नाही तर त्यात बीटा-कॅरोटीन असते, जे रक्तवाहिन्या स्वच्छ करण्यास मदत करते. अशा परिस्थितीत, गाजर आणि बीटरूटचा रस हृदयाला निरोगी बनवण्यासाठी खूप फायदेशीर आहे.ब्रोकोली सूप निरोगी हृदयासाठीही ब्रोकोली खूप महत्त्वाची आहे. याला तुमच्या आहाराचा भाग बनवल्याने हृदयविकाराचा झटका आणि इतर अनेक आजारांचा धोका कमी होतो. ब्रोकोलीमध्ये पोटॅशियम देखील चांगल्या प्रमाणात आढळते, जे कोलेस्ट्रॉलची पातळी

वाढू देत नाही. अशा परिस्थितीत ब्रोकोलीपासून बनवलेले सूप प्यायल्याने तुमचे हृदय निरोगी राहते.

पालकाचा रस पालकाला तुमच्या आहाराचा भाग बनवून तुम्ही अनेक समस्या टाळू शकता. पालक व्हिटॅमिन के आणि नायट्रेटने देखील समृद्ध आहे. इतकंच नाही तर पालक केवळ शरीराला डिटॉक्स करत नाही तर तुमचे हृदयही निरोगी ठेवते.

पुदिन्याचा रस पुदिना चवीला उत्कृष्ट असण्यासोबतच आरोग्यासाठीही खूप फायदेशीर आहे. त्यात अँटीऑक्सिडंट्स, व्हिटॅमिन ए आणि व्हिटॅमिन के आढळतात. अशा परिस्थितीत त्याचा रस प्यायल्याने शरीरातील खराब कोलेस्ट्रॉल कमी होऊ शकते, ज्यामुळे हृदय निरोगी राहते.

काकडीचा रस काकडी शरीराला हायड्रेट ठेवण्यास मदत करते. यामध्ये भरपूर पाणी आणि फायबर असते, त्यामुळे पचनक्रिया व्यवस्थित राहते. याशिवाय यामध्ये असलेले अँटीऑक्सिडंट अनेक आजारांचा धोका कमी करतात.

फुले शाहू आंबेडकराईट स्टडी सर्कलच्या वतीने ५३ वी वैचारिक प्रबोधनात्मक सामाहिक कार्यशाळा संपन्न.

छत्रपती संभाजी नगर /प्रतिनिधी :- समाज जीवनात कार्यरत बुद्ध, फुले, शाहू, आंबेडकराईट विचारधारेच्या हितचिंतकांना जागृत करून वैचारिक आंदोलनाचा कारवाा पुढे घेऊन जाण्यासाठी समग्र आंदोलन समजून घेत असताना डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी वेळोवेळी घेतलेल्या भूमिका आणि त्यावेळी व्यक्त केलेले विचार समजून घेणे आवश्यक आहे. आपण सर्वांना ज्ञात आहेच की, २२ मार्च १९२० ला माणगांव परिषदेत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणाले होते की, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज यांचा जन्म दिवस प्रत्येक व्यक्तीने सणाप्रमाणे साजरा करावा. या विधानाच्या १०४ व्या वर्धापनदिनानिमित्त आणि शाहू महाराजांच्या शतकोत्तर सुवर्ण महोत्सवी जयंती निमित्त, वर्तमान काळात आपण कुठे आहोत? समग्र चळवळीचे नेतृत्व, कार्यकर्ते, संस्था, संघटना, अनुयायी, हितचिंतक नेमके काय करीत आहेत? आपली त्यात भागीदारी किती? यावर विचारसंमंथन व्हावे म्हणून सदरील विषयावर फुले शाहू आंबेडकराईट स्टडी सर्कल व दि आल इंडिया नाग असोसिएशन (-खळ-) आईनाच्या संयुक्त विद्यमाने ५३ व्या वैचारिक प्रबोधनात्मक सामाहिक कार्यशाळेचे २३ जून २०२४ ला आयोजन करण्यात आले होते. या प्रसंगी उद्घाटनपर मार्गदर्शन करताना डॉ. आंबेडकर विधी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. प्रमोद हेरोडे म्हणाले की, शाहू महाराज कोल्हापूर संस्थानात मराठा साम्राज्याचे राजे होते. त्यांनी डॉ. आंबेडकर हेच तुमचे खरे पुढारी असतील असे जाहीर केले होते. त्या काळात सर्व क्षेत्रात ब्राह्मणांचा भरणा पहायला मिळत होता. राजाराम कॉलेजात ७६ पैकी ७१ ब्राह्मण तर ५ ब्राह्मणतर होते. इंदिरा साहनी केस मुळे आरक्षणाला ५० टक्क्यांची मर्यादा घालण्यात आली तसेच क्रिमी लेअर ची तरतूद केल्याने आर्थिक बाबींचा जन्म झाला. ज्याची तरतूद भारताचे संविधानात नाही.

त्यामुळे बिहार राज्याने देऊ केलेले ५० टक्क्यांच्या वरील आरक्षण सर्वोच्च न्यायालयाने रद्द ठरविले आहे. उर्वरीत ५० टक्के आरक्षण खुले ठेवण्यात आले ते विशिष्ट प्रवर्गासाठी नसून सर्वासाठी खुले आहे. ही तरतूद आता सर्व खाजगी संस्थाना सुद्धा बंधनकारक करणे आवश्यक आहे. तरुणांना प्रशिक्षित करण्याची गरज असून सर्वांनीच कृतीशील होण्याची आवश्यकता आहे. सध्या आरक्षण वाटाघाटी संख्या वाढत आहे हे शाहू महाराजांच्या कार्याचे फलित आहे. याप्रसंगी एड. आर. टी. खंदारे म्हणाले की, माणगांव परिषद कोल्हापूर सारख्या शहरात न घेता माणगांवला का घेण्यात आली यामागील रणनीती आपण समजून घेतली पाहिजे. वर्तमान पत्रात डिप्रेस्ड क्लास मिशनचे वि. रा. शिंदे आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या वैचारिक भूमिकेविषयी लेख छापून आल्याने शाहू महाराजांना दाद कोंडू पाटील व गंगाराम कांबळे सोबत आंबेडकरांना भेटायला मुंबईला जावे लागले होते. परिणामी सायमन कमिशनने मागासवर्गीयांना देऊ केलेल्या अधिकाराची अंमलबजावणी व्हावी म्हणून माणगांव परिषद भरविण्यात आली होती. राहूल मेश्राम म्हणाले की, वर्षभरात अनेक महापुरुषांच्या जयंती असतात त्या सर्व महापुरुषांच्या जयंती आपण साज-या केल्या पाहिजेत. त्या सर्वांच्या योगदानामुळे आपले अस्तित्व आहे. भुतकाळात आपणास कान, नाक, डोळे यांचा वापर करण्याची परवानगी नव्हती, पण ती आज आहे. त्याचा आपण सदुपयोग केला पाहिजे. एस. ए. कानडे म्हणाले की, स्पर्धु असुश्यातील दरी कमी करण्यासाठी सामाजिक भान असल्याने शाहू महाराजांनी गंगाराम कांबळे यांना हॉटेल

सर्व क्षेत्रात कार्य केले आहे. शाळेत गैरहजर राहणा-या विद्यार्थ्यांना दंडित करण्याचा आदेश त्यांनी काढला होता. प्रमुख वक्ते एड. ईश्वर नरोडे म्हणाले की, १९३५ ते ३७ च्या काळात बाबासाहेब जिथे होते त्याच संस्थेतून मुंबई येथे शिक्षण घेतले आहे. एड. राजू बागूल उच्च शिक्षणासाठी इंग्लंडला जाणार असल्याची जाणीव करून दिली. जी चळवळ शेकडो वर्षांपूर्वी उभी राहिली तिचे परिणाम आज आपणाला पहायला मिळत आहेत. ज्याच्या नव्याला पाणी येत नाही ते कार्यक्रमाला कसे येतील? म्हणून पोटाचा प्रश्न सोडवून समाजकार्यासाठी पुढे आले पाहिजे. समाजाच्या मुख्य प्रवाहात येण्यासाठी आपण प्रयत्न केले पाहिजेत. कार्यशाळेचा अध्यक्षीय समारोप करताना फुले शाहू आंबेडकराईट स्टडी सर्कलचे संचालक बी. बी. मेश्राम म्हणाले की, प्रथमतः मी त्या सर्व वर्तमान पत्राच्या संपादक व टीमचे आभार व्यक्त करतो ज्यांनी फुले शाहू आंबेडकराईट स्टडी सर्कलच्या बातम्यांना ठळक प्रसिद्धी दिली आहे. राजर्षी शाहू महाराजांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना मूकनायक सारखे वर्तमान पत्र चालविण्यासाठी आर्थिक मदत दिली होती. यातून वृत्तपत्राचे महत्त्व अधोरेखित होते. थांबवू शकणार नाहीत. या कार्यशाळेला महेंद्र खिल्लारे, राहूल मेश्राम, एड. ईश्वर नरोडे, नितेश तायडे, टि. झेड. हटकर, एस. ए. कानडे, बी. बी. मेश्राम, डॉ. व्ही. एच. कांबळे, टी. एन. थोरात, एड. आर. टी. खंदारे, प्राचार्य डॉ. प्रमोद हेरोडे इत्यादी प्रतिनिधी उपस्थित होते. अशाप्रकारे आभार प्रदर्शनाने हर्षोल्लासात कार्यशाळेची सांगता झाली.

मंदार कवाडे यांच्या भावनांचे मोहर व जीवन प्रवाह या दोन पुस्तकांचा प्रकाशन सोहळा मोठ्या उत्साहात संपन्न

मुंबई :- दांडगुरी बौद्धजन सामाजिक विकास मंडळाचे प्रमुख सल्लागार, बौद्धजन पंचायत समिती दिवेटप्पा विभागाचे ज्येष्ठ कार्यकर्ते, सम्यक कोकण कला संस्थेचे विद्यमान अध्यक्ष मंदार कवाडे यांच्या भावनांचे मोहर व जीवन प्रवाह या पुस्तकांचा प्रकाशन सोहळा बौद्धजन पंचायत समितीचे सभापती सरसेनानी आनंदराज आंबेडकर यांच्या शुभहस्ते बौद्धजन पंचायत समिती दिवेटप्पा शाखेचे अध्यक्ष श्रीपाल कवाडे यांच्या अध्यक्षतेखाली मंदार कवाडे यांच्या ६१ व्या जन्मदिवसाचे औचित्य साधून बुधवार, दि. २६ जून २०२४ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर भवन, गोकुळ पास्ता लॅन, दादर (पूर्व), मुंबई-१३ येथे मोठ्या उत्साहात संपन्न झाला. सदर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन बहुजन हितवर्धक कला संस्थेचे अध्यक्ष संतोष गमरे यांनी अत्यंत लाघवी शैलीने करून उपस्थितांची मने जिंकून घेतली, सर्वप्रथम सम्यक कोकण कला संस्थेच्या कवी कवियत्रींच्या हस्ते राष्ट्रपुरुषांच्या प्रतिमांस पुष्पहार अर्पण करण्यात आले तर ज्योत प्रज्वलन सुप्रसिद्ध गायिका कोकणकन्या मीनाक्षी ताई थोरात व कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी आनंदराज आंबेडकर यांच्या हस्ते करण्यात आले, नंतर मंदार कवाडे यांचे चिरंजीव, पुतणे, सुना, मुली व जावई अश्या उभयतांच्या जोडीने उपस्थित पाहुण्यांना शाल, पुष्पगुच्छ देऊन त्यांचे स्वागत केले नाविन्यपूर्ण असा हा स्वागत समारंभ लक्षवेधी ठरला, सदर प्रसंगी राहूल कवाडे यांनी प्रास्ताविक सादर करीत असताना मंदार कवाडे यांचा जीवनपट त्यांनी मांडून त्यांचे खडतर आयुष्य बालपण, शालेय जीवन, तारुण्य ते कडबुडिचे मैदान ते आजवरच्या आयुष्याचे अनेक पैलू उजागर केले, तदंतर सम्यक कोकण कला संस्थेच्या प्रबोधनात्मक गीत गायनाचे कार्यक्रमाची सुरवात झाली.

मंदार कवाडे यांच्या पुस्तकांचे उद्घाटन करीत असताना सरसेनानी आनंदराज आंबेडकरांनी पुस्तकातील एका विद्रोही कवितेचे वाचन करीत, मंदार कवाडे यांचे लिखाण समाजाला दिशा देणारे लिखाण आहे असे प्रतिपादन करीत मंदार कवाडे यांचे कोडकोतुक केले. सदर प्रसंगी पुस्तकाची प्रस्तावना लिहिणारे राष्ट्रपाल सावंत, डॉ. संजय खैरे, श्रीकांत तळवटकर, नरेश मांडलेकर, संध्याताई गायकवाड, रमाकांत जाधव, अशोक कवाडे, विनायक जाधव, भगवान साळवी, प्रा. संतोष खरे, मारुती सकपाळ, विष्णू शिंदे, संजय मोरे, दीपक मांडलेकर, मनोहर देते, नाथा जाधव, मुकुंद तांबे, विनोद धोत्रे, राजाभाऊ गमरे, चिंतामण जाधव, सुरेश मर्चंडे, सगम कासार, नरेश शिंदे, पुस्तक उल्लेख करणाऱ्या हर्षा नरेश शिंदे, सम्यक कोकण कला संस्थेचे आजी माजी कार्यकर्ते, दांडगुरी बौद्धजन सामाजिक विकास मंडळाचे आजी माजी कार्यकर्ते, बौद्धजन पंचायत समितीचे आजी माजी कार्यकर्ते आदी मान्यवरांची प्रमुख उपस्थिती लाभली होती त्यांनी ही शुभेच्छापर आपले विचार व्यक्त करीत मंदार कवाडे यांना पुस्तक प्रकाशन सोहळ्याच्या शुभेच्छा दिल्या. सरतेशेवटी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष व बौद्धजन पंचायत समितीचे दिवेटप्पा विभागाचे अध्यक्ष श्रीपाल बा. कवाडे यांनी उपस्थित सर्वांचे आभार मानून मंदार कवाडे यांना दोन्ही पुस्तक प्रकाशनाच्या शुभेच्छा देत कार्यक्रमाची सांगता केली.

पोलीस मुख्यालय बाभळगाव येथे सोमय मुंडे पोलिस अधीक्षक लातूर यांचे शुभ हस्ते वृक्षारोपण

लातूर :- पोलीस मुख्यालय बाभळगाव येथे सोमय मुंडे पोलिस अधीक्षक लातूर यांचे शुभ हस्ते वृक्षारोपण कार्यक्रमाचा शुभारंभ करण्यात आला. पोलीस मुख्यालय बाभळगाव येथील मोकळ्या जागेत विविध प्रकारची ५०० झाडे लावण्याच्या नियोजित कार्यक्रमाचा शुभारंभ दिनांक २८ जून रोजी करण्यात आला. वृक्षारोपण कार्यक्रमांतर्गत आंबा, चिंच, जांभूळ, लिंबू, आवळा, पेरू, सिताफळ, अशोका, जास्वंद, कडूनिंब, पिंपळ, वड, इत्यादी विविध प्रकारचे ५०० पेक्षा जास्त झाडे लावण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. पाऊस पडल्यानंतर वृक्षारोपणास पोषक वातावरण तयार

झाल्यानंतर ही सर्व वृक्ष पोलीस मुख्यालय परिसरात लावण्यात येणार आहेत. सदर कार्यक्रमाचा आज शुभारंभ करण्यात आला. वृक्षारोपण कार्यक्रम शुभारंभ वेळी श्री सोमय मुंडे, पोलीस अधीक्षक लातूर, श्री अजय देवरे, अपर पोलीस अधीक्षक लातूर, श्री चंद्रकांत रेड्डी, सहाय्यक पोलीस अधीक्षक, श्री भागवत फुंटे, उपविभागीय पोलीस अधिकारी लातूर, सोहेल शेख, उपविभागीय पोलीस अधिकारी उदगीर, श्री सुनील गोसावी, उपविभागीय पोलीस अधिकारी लातूर ग्रामीण व इतर उपस्थित पोलीस अधिकारी अंमलदार यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले.

विद्युत् मंडळाच्या खाजगीकरणविरुद्ध आणि पगारवाढीसाठी विज कर्मचारी, अधिकारी संघटनांचे गंगगोलाईतील परिमंडल कार्यालयासमोरे निदर्शने

लातूर :- विद्युत् मंडळाच्या खाजगीकरण, प्रीपेड मिटरच्या विरोधात आणि ३० टक्के पगारवाढीसाठी विद्युत् वितरण कंपनीच्या सहा संघटनांच्या कृती समितीने आज २८ जून रोजी दुपारी २ वाजण्याच्या दरम्यान लातूर शहरातील गंगगोलाईजवळील विद्युत् वितरण कंपनीच्या परिमंडल कार्यालयाच्या गेटसमोर निदर्शने आंदोलन केले. यावेळी कर्मचाऱ्यांनी प्रचंड घोषणाबाजी केली. मागण्या मान्या नाही झाल्यास ९ जुलै रोजी

राज्यभर एक दिवसाचे लाक्षणिक उपोषण करण्यात येईल, तरीही शासनाने दखल घेतली नाही तर राज्यभर बेमुदत संप पुकारण्यात येईल, असा इशारा यावेळी विज कर्मचारी संघटनेच्या नेत्यांनी दिला आहे. त्यानंतर झालेल्या पत्रकार परिषदेत संबंधित आंदोलनाची व मागण्यासंदर्भात माहिती देण्यात आली. यावेळी महाराष्ट्र राज्य वीज कामगार महासंघाचे केंद्रीय अध्यक्ष नारायण गडगडे, मागासवर्गीय विद्युत् कर्मचारी संघटनेचे एस. एम. कुसबागे, विद्युत् क्षेत्र तांत्रिक कामगार युनियनचे अविनाश जाधवर, इंटकचे राज्य सचिव गजानन लव्हराळे, सबऑर्डिनेटर इंजिनिअर्स असोसिएशनचे झोनलचे अध्यक्ष अभियंता शैलेश पाटील, महाराष्ट्र स्टेट इलेक्ट्रीसिटी वर्क्स फेडरेशनचे उपसरचिटणीस बी.एस. काळे आदींसह विविध वीज कर्मचारी अधिकारी संघटनांचे पदाधिकारी, सदस्य मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

चालू महिन्यात आलेले जास्तीचे जाचक लाईट बील कमी करण्याची समितीची मागणी

लातूर :--- चालू महिन्यात ३० टक्क्यांनी आलेले जास्तीचे जाचक लाईट बील कमी करण्याची लातूर शहर पूर्व भाग नागरी कृती समितीची कार्यकारी अभियंता यांच्या कडे निवेदनाच्या माध्यमातून मागणी निवेदनात लातूर शहरात नव्याने चालू महिन्यात आलेले लाईट बिलात १०० युनिट पर्यंत ४ : ७९ रुपये, १०१ ते ३०० युनिट करिता १० : २९ रुपये, ३०१ युनिट ते ५०० युनिट करिता १४ : ५५ रुपये युनिट दर आकारले जात असून ४ : २६ रुपये अकरिणी करीत जवळच्या चालू महिन्या सर्वच लाईट बिलात ३० टक्के जाचक जास्तीचे लाईट बिल आकारून ग्राहकांची आर्थिक लूट केली जात असून चालू महिन्यात आलेल्या जास्तीच्या लाईट बिल रद्द करून नव्याने माफक दरात लाईट बिल वातप

करण्याच्या मागणीचे निवेदन समितीच्या वतीने महावितरण कार्यालयाचे कार्यकारी अभियंता विभाग लातूर यांच्या कडे देण्यात आले या निवेदनावर समितीचे अध्यक्ष दीपक गंगणे, कमलाकर कांबळे, बाळू सुर्यवंशी, बालाजी रणक्षेत्रे, गौतम ससाणे इत्यादींच्या स्वाक्ष्या होत्या